

GEMEENTERAAD Rotselaar 30 juni 2020

Droogte-en waterplan in de gemeente Rotselaar

Toelichting:

Jaar na jaar worden we geconfronteerd met droogte. Ook dit jaar wordt Rotselaar niet gespaard. De droogte tijdens de maand mei en bijhorende verbod op niet-essentieel gebruik van drinkwater ingesteld door de provinciegouverneur was een eerste waarschuwing.

Groen, anders, Spa en Open VLD willen daarom het aspect van de bronbemaling en de opmaak van een hemelwaterplan op de agenda zetten.

Het uitgangspunt is in eerste instantie om maximaal in te zetten op **retourbemaling**, met andere woorden het water in de directe omgeving terug laten infiltreren. Maar indien dit niet kan, moet er nagedacht worden over het ter beschikking stellen van het bemalingswater voor hergebruik. Door klimaatverandering en toenemende verharding vormt het beheer van hemelwater een steeds grotere uitdaging. Een **hemelwaterplan** kan een antwoord geven op de vraag waar we vandaag en morgen met het hemelwater naar toe moeten.

Voorstel van beslissing

De gemeenteraad gelast het college van burgemeester en schepenen:

1. met een onderzoek naar de manier waarop hemelwater zo efficiënt mogelijk kan gebruikt en zo weinig mogelijk verspild kan worden, rekening houdend met de richtlijnen van de Vlaamse overheid;
2. met specifiek onderzoek naar de manier waarop hergebruik van bronbemalingswater door de inwoners of de landbouw kan gebeuren en hoe de bronbemaling zelf tot een minimum herleid kan worden;
3. met de opmaak van een hemelwaterplan waarvoor de eerste stappen nog in 2020 worden gezet en waarbij bekeken wordt in hoeverre alle departementen waarover de gemeente bevoegdheid heeft, kunnen bijdragen aan de beheersing van het hemelwater en hergebruik van water mee kunnen uitdragen in de eigen beheersdaden.
4. De milieuadviesraad en de landbouwraad actief te betrekken bij dit onderzoek;

Agendapunt ingediend door

Groen: Herwig Pierre

Anders: Jeroen Janssens

Sp.a: Heidi Pittomvils

Open VLD: Christel Hendrix

Extra informatie

Bronbemaling is een proces waarbij op verschillende plaatsen grondwater wordt opgepompt en via een leiding wordt afgevoerd, om plaatselijk en tijdelijk de grondwaterspiegel te verlagen. Dit kan nodig zijn om het waterpeil in de bodem van de bouwput zodanig te verlagen dat droog gewerkt kan worden onder andere bij het leggen van leidingen, rioleringsbuizen, het bouwen van kelders, ondergrondse parkeergarages, enz.

Bronbemalingen zijn volgens Vlarem hinderlijke inrichtingen en zijn ingedeeld onder 'rubriek 53 Winning van grondwater'. Hiervoor is een vergunning nodig. Welke vergunning hangt af van de hoeveelheid water die wordt opgepompt.

Ook tijdens droge periodes kan het noodzakelijk zijn om een bronbemaling uit te voeren bij een bouwproject. Net omwille van de kostbaarheid van dit grondwater moeten er richtlijnen gevolgd worden om de impact te beperken.

Eerst en vooral moet elke bronbemaling gemeld worden of is er, afhankelijk van o.a. het opgepompte debiet en de locatie, een omgevingsvergunning nodig. Zowel melding als vergunningsaanvraag gebeuren digitaal via omgevingsloketvlaanderen.be. Zo kan het project worden geëvalueerd en kunnen er waar nodig maatregelen opgelegd worden om het milieu en de omgeving te beschermen.

Het gemeentebestuur kan extra voorwaarden opleggen waarmee bij de bemaling rekening dient gehouden.

Enkel het hoogstnoodzakelijke debiet kan worden opgepompt. Door bij je melding of aanvraag het gewenste debiet te onderbouwen, toon je aan hoeveel er werkelijk opgepompt moet worden. Door vooraf een onderzoek uit te voeren, kan worden voorkomen dat er onnodig veel water wordt opgepompt of kan blijken dat een bronbemaling zelfs overbodig is.

Het opgepompte water opnieuw laten infiltreren geniet altijd de voorkeur omdat de grondwatertafel zo opnieuw wordt aangevuld. In stedelijk gebied of op ongeschikte bodem is dit niet altijd mogelijk. In dat geval is lozing in oppervlaktewater (vijver of gracht) de volgende optie. Enkel als dit niet kan, mag er geloosd worden in de regenwaterafvoer of desnoods in de (gemengde) riolering. Voor lozingen in de riolering van meer dan 10 m³ per uur is steeds schriftelijke toestemming van Aquafin vereist.

Bronbemalingen verlagen de grondwaterspiegel waardoor je in eerste instantie water onttrekt uit de wortelzone. Dat kan, zeker in tijden van droogte, drastische gevolgen hebben voor de vegetatie. Vijvers en plassen kunnen droog komen te staan, waardoor fauna en flora kan afsterven. Maar ook landbouwgronden ondervinden grote hinder van deze lagere grondwaterstanden. En tenslotte kan door de veranderingen in grondwaterniveau ook de grondstabiliteit van de omgeving beïnvloed worden, vaak met ongewenste verzakkingen tot gevolg.

We willen deze verspilling van grondwater ook verder tegengaan door het water afkomstig van bronbemaling in te zetten voor andere activiteiten. Zo kan het water bv. opgevangen worden in vaten of regenwatertanks zodat het voor derden kan ter beschikking worden gesteld. We denken hierbij in eerste instantie aan toepassing voor het besproeien van planten en groenten of het vullen van een regenwaterput door burgers en landbouwers in de nabije buurt. Het water heeft niet de kwaliteit van drinkwater, maar via bronbemaling is op deze manier veel water beschikbaar dat vandaag niet nuttig ingezet wordt.

Bij bronbemaling is automatische sturing een must. Professionele bronbemalingsfirma's sturen met die techniek de hoeveelheid grondwater die wordt opgepompt. Daardoor kan de hoeveelheid opgepompt grondwater aanzienlijk gereduceerd worden en ligt ook het elektriciteitsverbruik lager. De bouwsector zelf is vragende partij om sondegestuurde bronbemalingen te verplichten.

Daarnaast moet er dringend werk gemaakt worden van een totaalplan voor de opvang van hemelwater in Rotselaar. Op dit moment hebben 18 Vlaamse gemeenten zo'n plan dat buffers moet creëren om regenwater bij te houden en overstromingen te voorkomen. Rotselaar moet hierin de voortrekkersrol nemen en ook een plan opmaken.